

Απαντήσεις: Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία

Β' Ενιαίου Λυκείου 5 Οκτωβρίου 2025

A1. Η συντάκτρια εστιάζει στις επιπτώσεις της έλλειψης ελεύθερου χρόνου στους νέους. Ειδικότερα, επισημαίνει ότι οι νέοι τείνουν να χάνουν την αυτονομία τους και την αυτοεκτίμησή τους, ενώ, παράλληλα, δεν αναγνωρίζουν τα «θέλω» τους. Επίσης, η συντάκτρια τονίζει την υπερκόπωση, την έλλειψη διάθεσης και την απομάκρυνση από το παιχνίδι ως επακόλουθα του φαινομένου. Τέλος, γνωστοποιεί τον κίνδυνο ανάδειξης προβληματικής συμπεριφοράς των νέων και διατάραξης των οικογενειακών σχέσεων.

B1.

- A) ΣΩΣΤΟ
- B) ΛΑΘΟΣ
- Γ) ΣΩΣΤΟ
- Δ) ΣΩΣΤΟ
- Ε) ΛΑΘΟΣ

B2.

Ας: προτροπή. Η συντάκτρια μας προτρέπει/παρακινεί να αναλογιστούμε το περιεχόμενο της έννοιας ελεύθερος χρόνος.

Ωστόσο: αντίθεση. Η συντάκτρια επισημαίνει ότι, ενώ δεν έχουν όλοι την ίδια αντίληψη για το χρόνο, υπάρχει η κοινή αντίληψη ότι πρόκειται για χρόνο που ο κάθε άνθρωπος οργανώνει και απολαμβάνει, όπως ο ίδιος επιθυμεί.

Φυσικά: βεβαιότητα. Η συντάκτρια είναι βέβαιη ότι το κοινωνικό πλαίσιο επηρεάζει το πώς οι γονείς θα οργανώσουν το πρόγραμμα του παιδιού τους.

ή: διάζευξη. Η συντάκτρια αναφέρει ότι ο ελεύθερος χρόνος είτε μοιράζεται σε αδόμητες δραστηριότητες είτε σε δραστηριότητες που επιφέρουν τη λανθασμένη αξιολόγησή του.

Συνεπώς: συμπέρασμα. Εξάγεται το συμπέρασμα ότι ο ελεύθερος χρόνος είναι εξαιρετικά σημαντικός για τα παιδιά.

B3.

Η δεύτερη παράγραφος αναπτύσσεται με ορισμό. Πιο συγκεκριμένα, οριστέα έννοια είναι ο «ελεύθερος χρόνος», γένος της έννοιας «ο χρόνος» και ειδοποιός διαφορά ότι «τον αξιοποιούμε

όπως επιθυμούμε». Η συντάκτρια επέλεξε τον ορισμό προκειμένου να αποσαφηνίσει την έννοια του ελεύθερου χρόνου, να αναδείξει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του και να καταστήσει σαφή και κατανοητή στον αναγνώστη τη σημασία του.

Στην τρίτη παράγραφο του κειμένου συναντάμε συνδυασμό μεθόδων και πιο συγκεκριμένα ορισμό και παραδείγματα. Οριστέα έννοια είναι και πάλι ο «ελεύθερος χρόνος», γένος της έννοιας «ο χρόνος» και ειδοποιός διαφορά είναι ότι «αφορά το χρόνο που τα παιδιά δεν βρίσκονται στο σχολείο, δεν ασχολούνται με τη μελέτη ή με τις δραστηριότητες που τους ανατίθενται από το σχολικό ή άλλο πλαίσιο». Παράλληλα, η συντάκτρια παραθέτει παραδείγματα («π.χ. εκμάθηση κάποιου μουσικού οργάνου, ηλεκτρονικό υπολογιστή, τηλεόραση, ανάγνωση εξωσχολικών εντύπων») προκειμένου να καταστήσει σαφές το νόημα στον αναγνώστη και να δημιουργήσει ένα ύφος πιο οικείο και πιο άμεσο. Παράλληλα, τα παραδείγματα τεκμηριώνουν την άποψή της ότι είναι πολλές και ποικίλες οι δραστηριότητες των νέων κι ως εκ τούτου το κείμενο αποκτά πειστικότητα.

Β4.

Το αίτημα του φυλακισμένου για αποφυλάκιση δεν έγινε **αποδεκτό** κι έτσι παρέμεινε κρατούμενος.

Είναι **επιβεβλημένο** να σεβόμαστε τους νόμους, εάν επιθυμούμε να ζούμε σε μια πραγματικά δημοκρατική κοινωνία.

Το συστηματικό διάβασμα **συμβάλλει** στην επιτυχία στις εξετάσεις.

Οι εξηγήσεις που μας έδωσε δεν ήταν **επαρκείς** κι έτσι δεν πειστήκαμε από τα λεγόμενά του.

Το παιχνίδι έχει **ζωτική σημασία** για ένα παιδί και γι' αυτό πρέπει να προσπίζουμε την ενασχόλησή του με αυτό.

Γ.

Για το ποιητικό υποκείμενο φαίνεται πως ο χρόνος διαθέτει διττή υπόσταση. Από τη μία πλευρά, κυλά γρήγορα («Οι ώρες πετούν!») και συμπαρασύρει στο πέρασμά του μέρες και ιδέες («νέες μέρες, νέες ιδέες περνούν»). Συγχρόνως ο χρόνος επιμηκύνεται, όταν κάποιος φοβάται («πολύ γρήγορος γι' αυτούς που φοβούνται») ή όταν κάποιος νιώθει ευτυχία («πολύ σύντομος γι' αυτούς που ευτυχούν»), στοιχείο που συνδέει το μακρόσυρτο πέρασμα του χρόνου με έντονες συναισθηματικές καταστάσεις. Από την άλλη πλευρά, ο χρόνος κυλάει γρήγορα, σύμφωνα με το ποιητικό υποκείμενο, όταν κάποιος περιμένει («πολύ αργός γι' αυτούς που περιμένουν») ή θρηνεί («πολύ μακρύς γι' αυτούς που θρηνούν»). Και στις δύο περιπτώσεις, ωστόσο, ο χρόνος ηττάται από το μεγαλειώδες συναίσθημα της αγάπης («Η αγάπη μένει», «μα γι' αυτούς που αγαπούν, χρόνος δεν υπάρχει»), καθώς η αγάπη παρουσιάζεται ως μία άχρονη και παντοτινή έννοια, η οποία δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη συμβατική προσέγγιση του χρόνου. Μάλιστα, το τρίτο ρηματικό πρόσωπο, το οποίο κυριαρχεί στο ποίημα, δημιουργεί στον αναγνώστη την

αίσθηση ότι οι απόψεις του ποιητικού υποκειμένου είναι καθολικές κι αντικειμενικές, καθώς το προσωπικό στοιχείο απουσιάζει.

Για εμένα, ο χρόνος κυλάει πολύ γρήγορα, όταν ασχολούμαι με δραστηριότητες που μου αρέσουν κι ενδόμυχα θα ήθελα να έχω τη δυνατότητα να επιβραδύνω, στις περιπτώσεις αυτές, το πέρασμά του. Το ακριβώς αντίθετο συμβαίνει όταν ασχολούμαι με πράγματα που μου επιβάλλονται, στα οποία δεν εντοπίζω κανένα ενδιαφέρον και τότε ο χρόνος πραγματικά φαντάζει αιώνιος!

Δ.

Γιατί ο ελεύθερος χρόνος είναι πολύτιμος για τους νέους;

1. Οι νέοι βρίσκονται σε περίοδο ανάπτυξης και είναι σημαντικό να ικανοποιούνται οι βιολογικές και κοινωνικοσυναισθηματικές του ανάγκες, για να αναπτυχθούν και να ωριμάσουν ικανοποιητικά. Ο ελεύθερος χρόνος τους παρέχει δυνατότητα για πνευματική καλλιέργεια, άθληση, διαμόρφωση κοινωνικών σχέσεων.
2. Οι νέοι, λόγω του εντατικού ρυθμού απασχόλησής τους στο σχολείο και στις εξωσχολικές δραστηριότητες, χρειάζονται ακόμη περισσότερο τον ελεύθερο χρόνο για να αποφορτιστούν.
3. Η διαχείριση του ελεύθερου χρόνου προσφέρει στους νέους τις πολύτιμες δεξιότητες της οργάνωσης, της ιεράρχησης και της επιλογής, τις οποίες θα τις χρειαστούν και στην ενήλικη ζωή τους.

Πώς οι νέοι μπορούν να αξιοποιήσουν δημιουργικά το χρόνο τους;

1. Διάβασμα εξωσχολικών βιβλίων.
2. Συναναστροφή με φιλικά πρόσωπα.
3. Συμμετοχή σε διάφορες δραστηριότητες, π.χ. δένδροφυτεύσεις, δρώμενα του δήμου.
4. Προσκοπισμός.
5. Ενασχόληση με τον αθλητισμό.
6. Διοργάνωση εκδρομών.
7. Παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων/κινηματογραφικών ταινιών, ενασχόληση με τη μουσική και γενικά με τις τέχνες.

Τις απαντήσεις επιμελήθηκε η καθηγήτρια:

Διαμάντη Όλγα